

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 13P/255/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215219880
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erika Szalaiová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2018:2215219880.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda pred sudkyňou Mgr. Erikou Szalaiovou vo veci starostlivosti o malol. dieťa: O. T., F.. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: matka - C. A., F.. XX.XX.XXXX, T. Š. XXX, zast. Slovenskou katolíckou charitou, Kapitulská 18, Bratislava, a otec - Š. T., F.. XX.XX.XXXX, bytom Q. U., U. K. XXX/X, t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov, o návrhu navrhovateľky: L. T., F.. XX.XX.XXXX, bytom R., C. A. XXX/X, o určenie výživného takto

rozhodol:

I. Matka je povinná platiť výživné na maloletého O., F.. XX.XX.XXXX vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa od 12.11.2015, ktoré výživné je splatné vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca predom na účet Úradu práce, soc. vecí a rodiny v Dunajskej Strede.

II. Dlh na zročnom výživnom za obdobie od 12.11.2015 do 31.05.2018 je suma vo výške 832,19 €.

III. Matka je povinná zaplatiť dlh na zročnom výživnom v mesačných splátkach po 25 € mesačne spolu s bežným výživným tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

odôvodnenie:

1. Stará matka maloletého dieťaťa návrhom zo dňa 02.12.2015 sa domáhala na tunajšom súde o určenie výživného na maloleté dieťa.

2. Matka žiadala, aby súd zaviazal ju na platenie výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima poukazujúc na jej finančnú situáciu a poukazujúc na tú skutočnosť, že je v pracovnom pomere od apríla 2018.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie vypočutím navrhovateľky, matky, kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s pripojenými listinnými dôkazmi a to najmä: lustráciou v RO na matku na čl. 6, 24, 95, lustráciou v SP na čl. 7, 33, 53, 105, správou od Sociálnej poisťovne na čl. 15, 81, správou Detského domova v Dunajskej Strede na čl. 16, 41, 42, 44, správou Úradu práce soc. vecí a rodiny Dun. Streda čl. 17, uznesením čl. 19, správou Úradu práce soc. vecí a rodiny Levice čl. 56, 82, 83, správou OR PZ Levice čl. 89, 91, oznámením čl. 102, a ustálil nasledovný skutkový stav veci.

4. Navrhovateľka v návrhu ako aj na ústnych pojednávaniach uviedla, že matka maloletého pred dovŕšením plnoletosti bola v jej domácnosti od júla 2015 so súhlasom Detského domova a s matkou sa spoločne podieľali na výchove maloletého do 24.11.2015 kedy matka sa zbalila a opustila ich príbytok. Uviedla, že rozsudkom tunajšieho súdu 14P 38/2015 bolo maloleté dieťa zverené do jej náhradnej

osobnej starostlivosti. Žijú s manželom a s dospelou zdravotne postihnutou dcérou ako aj s maloletým O. v rodinnom dome. Ich príjmy sú mesačne 690 € pričom má výdavky 50 € ako zálohu na elektrinu a ďalšie výdavky. Nakoľko starostlivosť o maloletého zabezpečuje výlučne ona je to pre ňu náročné, nakoľko maloleté dieťa potrebuje vyváženú stravu, hygienické potreby, oblečenie a stravu čo činí mesačne 190 €. Žiadala preto aby súd zaviazal matku na platenie výživného od plnoletosti mesačne vo výške 100 €. Poukázala ďalej na tú skutočnosť, že matka maloletého keď opustila Detský domov dostala 10.000 € na vkladnej knižke a 900 € v hotovosti. Jej vkladnú knižku videla, nakoľko jej to dala do úschovy ale 24.11. požiadala, aby jej vrátila vkladnú knižku a od tej doby nevie čo sa stalo s matkou. Uviedla, že maloleté dieťa chodí do škôlky, na stravu potrebuje 100 € a na oblečenie taktiež 100 € mesačne nakoľko dieťa rýchlo rastie. Dieťa je zdravé má len bežné choroby.

5. Matka uviedla, že s návrhom na určenie výživného vo výške 100 € nesúhlasí. Uviedla, že je schopná platiť výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima. Poukázala ďalej na tú skutočnosť, že poukazujúc na jej zdravotný stav psychicky nie je pripravená pracovať, teraz si zohnala prácu vo R. ako manipulantka. U zamestnávateľa pracovala do 13.2.2018 dostala vtedy 220 € a iný príjem nemala. Čo do návrhu navrhovateľky uviedla, že od navrhovateľky odišla kvôli tomu, že bola ešte mladá a psychicky nevedela spracovať, že má maloleté dieťa. Uviedla, že navrhovateľke môže len poďakovať, že vychováva jej syna.

6. Kolízna opatrovníčka navrhla súdu, že ponecháva na úvahu súdu dokedy má súd určiť výživné a žiadala určenie výživného vo výške čo žiadala navrhovateľka. Uviedla ďalej, že žiada aby súd zaviazal matku platiť výživné na účet Úradu práce soc. vecí a rodiny Dunajská Streda.

7. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

8. Podľa § 62 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

9. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

10. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

11. Podľa § 62 ods. 5 veta prvá Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov.

12. Vodiacou zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Pokiaľ je životná úroveň rodičov nízka a nemajú možnosť ju zvyšovať - je nevyhnutné obmedziť nároky dieťaťa a prispôbiť ich takejto životnej úrovni. Zákon totiž neustanovuje rodičom povinnosť zvyšovať životnú úroveň dieťaťa. Za schopnosti každého rodiča je považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Tento však treba pri posudzovaní ďalej modifikovať možnosťami rodiča, ktoré rozširujú reálne dosahovaný zárobok o subjektívnymi vlastnosťami podmienené možnosti (fyzická zdatnosť, vzdelanie, pracovné ponuky, časový priestor, prax, skúsenosti v odbore a podobne). možnosti rodiča ovplyvňujú aj objektívne okolnosti (dopyt na trhu práce, ohodnotenie rovnakej pozície a podobne). Pre posúdenie možnosti a schopnosti povinného rodiča teda nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové možnosti dané okrem iného, jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností).

13. Ani určenie výšky výživného na spotrebné náklady dieťaťa nie je bezhraničné. Za súčasného právneho stavu nemožno priznať spotrebné mesačné výživné vo výške vyššej, než sú preukázané náklady na dieťa, a to ani v prípade, ak to pomery rodiča dovoľujú. Možno však - ak to pomery (možnosti, schopnosti a majetok) zaviazaného rodiča odôvodňujú, určiť okrem povinnosti platiť spotrebné výživné aj povinnosť plniť splátky výživného, určeného na tvorbu úspor, podľa ustanovenia § 63 ods. 3 ZR. Toto výživné má slúžiť na tvorbu úspor dieťaťa tým, že sa budú prostriedky zasielané povinným rodičom kumulovať na osobitnom účte maloletého, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo dieťa zverené

do osobnej starostlivosti. Akékoľvek nakladanie s týmto nespotrebovateľným výživným maloletého je neprípustné bez súhlasu súdu. Môže byť použité výlučne pre potreby dieťaťa. Nesmie sa použiť na zvyšovanie životnej úrovne celej rodiny, a to ani výnosy z neho, pretože je osobitným majetkom maloletého oddelením od majetku spravovaného podľa § 32. Osobitosť tohto majetku je daná spôsobom jeho tvorby. Právo na výživné je výlučným osobným právom oprávneného dieťaťa, jeho smrťou zaniká, je neprevoditeľné a nescudziteľné.

14. Po stanovení konkrétnej výšky priemerných mesačných nákladov na dieťa môže súd pristúpiť k druhému kroku, ktorým je určenie miery, ktorou sa na stanovených mesačných nákladoch bude podieľať každý z rodičov. Toto určenie závisí od viacerých faktorov. Na strane každého povinného sú to v prvom rade jeho zárobkového schopností a možností, majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností a ich výška, plnenie vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa a starostlivosťou o domácnosť, ktorej je dieťa členom, plnenie vyživovacej povinnosti aj vecnými plneniami nad rámec určeným súdnym rozhodnutím.

15. Po porovnaní všetkých kritérií u oboch rodičov súd rozdelí náklady na dieťa medzi rodičmi tak, že jednému z nich (ktorému nebude dieťa zverené do osobnej starostlivosti) určí výživné. Výživné je peňažná forma plnenia vyživovacej povinnosti. Povinný rodič ho bude platiť dieťaťu do rúk oprávneného rodiča, ktorý je povinný použiť ho na úhradu potrieb dieťaťa. Nie je vylúčené, aby povinný rodič prispieval aj nad rámec takto určeného výživného, avšak zákonnú povinnosť nemá.

16. Z uvedeného je zjavné, že určenie výšky výživného je individuálne v každom jednom prípade, paušálne určenie výšky výživného percentuálnou sadzbou z preukázané príjmu povinného rodiča náš zákon nepozná.

17. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako ja na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný sám na seba berie (§ 75 ods. 1 zákona o rodine)

18. Výživné súd určí podľa stavu zisteného v čase vydania rozhodnutia. Pri rozhodovaní o výživnom je potrebné porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho, ako aj nového rozhodovania a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Inak sa pri rozhodovaní pri výživnom v dôsledku zmeny pomerov používajú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určovanie príslušného druhu výživného, kde podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd prihliadne na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú ale reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa.

19. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti a schopnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. Odôvodnené potreby na strane maloletého dieťaťa môžu byť rôzne, závislé predovšetkým od zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu prípravy na budúce povolanie a jeho uplatnenia v spoločenskom živote. Výživné slúži teda nielen na uspokojovanie všetkých odôvodnených hmotných potrieb dieťaťa, ale i ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre vývoj a výchovu dieťaťa (vzdelávanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby). Povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojich detí, bez ohľadu na to, či s deťmi žijú alebo nežijú v spoločnej domácnosti, pretože neprestáva ani jeden z nich niesť osobnú zodpovednosť za všestranný vývoj svojich detí, ktoré ešte nie sú schopné samé sa živiť, ktoré sú teda v plnej miere výživou odkázané na svojich rodičov.

20. Súd z výsledkov vykonaného dokazovania mal jednoznačne za preukázané, že rozsudkom tunajšieho súdu č. 14P 38/2015 bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a otec maloletého dieťaťa bol zaviazaný na platenie výživného vo výške 30 % zo

sumy životného minima pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. V čase vyhlásenia rozsudku 14P 38/2015 matka maloletého dieťaťa ešte bola maloletá. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť 28.11.2015. Navrhovateľka v návrhu uviedla, že matka je už plnoletá, opustila detský domov a od júla 2015 so súhlasom detského domova sa zdržiavala u nej pričom spolu s matkou spoločne sa podieľali na výchove maloletého a to do 24.11.2015, kedy matka opustila spoločnú domácnosť. Matka uviedla, že poukazujúc na jej zdravotný stav nie je psychicky pripravená vykonávať prácu napriek tomu pracovala do 13.2.2018 vo R. ako manipulantka s mesačným príjmom 220 € a iný príjem nemala. Uviedla, že je pravdou, že po dovŕšení plnoletosti dostala sumu 10.000 € ako sirotské a sumu 904 € ako odchodné na začatie života. Matka na ústnom pojednávaní dňa 17.05.2018 uviedla, že už má zamestnanie o čom predložila súdu pracovnú zmluvu zo dňa 13.04.2018 s tým, že je prijatá na dobu určitú a to do 15.04.2019. Poukazujúc na obsah lekárskej správy čl. 128 ako aj poukazujúc na vyjadrenie navrhovateľky ktorá uviedla, že súhlasí aj s návrhom kolízneho opatrovníka a že je spokojná s tým, že matka bude od plnoletosti platiť výživné súd návrhu čo do určenia výživného zo strany matky vyhovel avšak poukazujúc na finančnú situáciu matky súd určil výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa od 12.11.2015. Súd ďalej zaviazal matku zaplatiť dlh na zročnom výživnom za obdobie od 12.11.2015 do 31.05.2018 vo výške 832,19 € pričom zaviazal matku zaplatiť dlh na zročnom výživnom po 25 € mesačne spolu s bežným výživným tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

21. Rozhodnutie o trovách konania sa opiera o § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie proti ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa s ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).(§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky

b/ súd nesprávny procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces

c/ rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávny obsadený súd

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súd prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 CMP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a doplniť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).